

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет: Мистецький

Кафедра: Образотворчого мистецтва та дизайну

СИЛАБУС

МУЗЕЙНА СПРАВА

2019 – 2020 навчальний рік

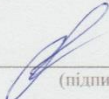
Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Т.М. Стрітьєвич)

(ініціали та прізвище)

Розробник: Петренко А. А.

Ел. адреса: anna.92petrenko@gmail.com

Інша контактна інформація: +380675931714

1. Опис дисципліни

Назва дисципліни:	Музейна справа
Спеціальність:	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітньо-професійна програма:	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Форма навчання:	денна
Курс:	II
Семестр:	2

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	1
Блоків (модулів) –	1
Загальна кількість годин –	30
Тижневих годин для денної форми навчання:	1
Лекції	год.
Практичні, семінарські	год.
Лабораторні	16 год.
Самостійна робота	14 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	назва, год.
Вид підсумкового контролю:	ДЗ
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Історія України, «Живопис», «Рисунок», «Пластична анатомія», «Основи перспективи», «ООГ та кольорознавства», «Теорія реставрації»

2. Анотація до курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни «МУЗЕЙНА СПРАВА» складена відповідно до освітньої програми підготовки першого бакалаврського рівня вищої освіти напрямку 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Даний курс націлений на засвоєння комплексу теоретичних знань та практичних вмінь з музеєзнавства, вивчення всіх існуючих у сучасному світі форм, видів та напрямків роботи музеїв, принципів створення музейної експозиції, методології підбору експозиційного матеріалу, художнього оформлення музейних експозицій.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни “Музейна справа” є засвоєння студентам основи практичних навичок музеєзнавства, вивчення всіх існуючих у сучасному світі форм, видів та напрямків роботи музеїв, принципів створення музейної експозиції, методології підбору експозиційного матеріалу, художнього оформлення музейних експозицій.

4. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни “Музейна справа” є:

- сприяти вільному володінню термінологічним апаратом музеєзнавства;
- ознайомити із класифікацією музеїв, його основними функціями;
- дати уявлення про основні віхи становлення та розвитку музейної справи;
- ознайомити з організацією музейних фондів, основними принципами науково-фондової роботи;
- дати уявлення про специфіку експозиційної роботи музею;
- засвоєння основних принципів роботи з музейним відвідувачем, оволодіння основами музейної педагогіки ;
- оволодіння методами проведення екскурсій основних типів, опанування принципів складання портфелю екскурсовода;
- естетичне виховання, та розвиток необхідної художньої культури, яка лежить в основі професійних якостей.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- комплекс ключових понять музейної та екскурсійної справи;
- класифікацію музеїв, їх функції;
- історію формування музею як соціокультурного інституту;
- основні типи експозицій, принципи побудови музейної експозиції;
- типи музейних відвідувачів та їх потреби;
- найкрупніші музейні збірки світу та України, історію їх формування;

- основні матеріали і техніки виконання, засоби художньої виразності в станковій графіці та живописі, монументальному та сакральному мистецтві, основи перспективи, основні закони побудови композиції, основи психології художньої творчості.

Засвоєння даного курсу повинно базуватись на отриманні таких знань, умінь та навичок:

- грамотно організувати роботу над експозицією;
- мати навички складання тематико-експозиційного плану;
- створювати науково-допоміжні експозиційні матеріали;
- складати супровідні тексти та фотоматеріали;
- критично аналізувати історичні джерела та наукову літературу;
- створювати гіпотези, здійснювати порівняльний аналіз фактів, подій та явищ і на їх основі формулювати висновки;
- пояснювати історичні терміни;
- застосовувати свої знання в професійній діяльності, презентувати написані тексти та робити усні презентації різного обсягу й складності;
- володіти різними техніками і технологіями, практичними навичками проведення підготовчих робіт, застосовувати на практиці отримані теоретичні знання при копіюванні творів мистецтва, володіти методом творчого процесу копіювання та володінням пошукових ескізів.

5. Результати навчання модуля

Результат навчання – це проекція здобутої компетентності через освітню діяльність (Закон України «Про вищу освіту»: «Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів» (ст. 1.1.19).

Очікувані результати навчання:

Знання:

- **РН32** Володіння методами мистецтвознавчого аналізу та атрибуції, ідентифікації, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури
- **РН33** Обґрунтовані знання про сучасні засади функціонування та організації культури та мистецтва, знання правових основ і законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток
- **РН34** Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виразальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення
- **РН35** Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу
- **РН36** Знання й розуміння основних концепцій, теорії та загальної структури, класифікації видів, жанрів образотворчого мистецтва.

- **РНЗ7** Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва, співвідносити різні культурно-історичні епохи.

- **РНЗ10** Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.

- **РНЗ12** Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел

Уміння:

- **РНУ1** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, розуміти та вміти складати тексти державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

- **РНУ2** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- **РНУ7** Володіння основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування), розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну та розповідну форму отриманим відомостям, вміти користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями, здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел.

- **РНУ9** Уміння виокремлювати основні етапи розвитку світового мистецтва, виділяти та обґрунтовувати загальну специфіку культурно-історичних процесів, застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, аналізувати актуальний стан і тенденції розвитку сучасного мистецтва, генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід

- **РНУ11** Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміти аналізувати художні твори за різними критеріями.

- **РНУ12** Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, ураховуючи їх вікові та індивідуальні можливості.

Комунікація:

- **РНК1** Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі

- **РНК2** Готовність популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само-ідентифікації

- **РНК5** Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки

Автономія і відповідальність:

- **РНАВ3** Здатність визначати типи і види соціально-культурних програм для реалізації цих напрямів відповідно до концепції державної політики розвитку національної культури, культури регіону, з врахуванням соціальної і демографічної політики

- **РНАВ6** Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі, демонструвати принциповість, вміння відстояти власну думку, протистояти небажаному впливу, але і мати толерантність, вміння пристосовуватися, ефективно діяти в соціальних умовах, що постійно змінюються

Результати беруться з стандарту та освітньо-професійної програми!!!

6. Політика курсу

Загальні:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань.
- Студенти не мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.
- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті. На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Навчальні:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу (модуля). Тому для виконання вимог курсу (модуля) студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковими для читання текстами. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.

- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для самостійної роботи теоретичні завдання, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.

- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.

Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.

7. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) /	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцін- ки	Тер- мін вико- нан- ня
	Блок 1/Розділ I					
Тиж 1.	Тема 1: Фонди музею словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда)	Лабораторне заняття 4 год	1. Весь мир: страны, флаги, гербы. Энциклопедический справочник. – Минск: Харвест, 2000. – С. 50-67. 2. Всеобщая история искусств: В 6 т. – М., 1963. – С. 8-23. 3. Краткая художественная энциклопедия. Искусство стран и народов мира. В 5 т. – М., 1981. – С. 37-64. 4. Краткий словарь музейных терминов. – 2-е изд. – М., 1983.	Відвідувач у музеї. Принципи комунікації 7 год (Реферат)	2-20	

Тиж 2.	Тема 2: Наукове проектування музейної експозиції словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда)	Лабораторне заняття 4 год	1. Весь мир: страны, флаги, гербы. Энциклопедический справочник. – Минск: Харвест, 2000. – С. 50-67. 2. Всеобщая история искусств: В 6 т. – М., 1963. – С. 8-23. 3. Краткая художественная энциклопедия. Искусство стран и народов мира. В 5 т. – М., 1981. – С. 37-64. 4. Краткий словарь музейных терминов. – 2-е изд. – М., 1983.	.	2-20	
Тиж 3.	Тема 3. Музейна екскурсія словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда)	Лабораторне заняття 4 год	1. Заболотная И.В. Музееведение. – М., 1994. – С. 47-53. 2. Музееведение / Под ред. проф. К.Г. Левыкина, проф. В.М. Хербста. – М., 1998. – С. 171-192. 3. Шулепова Э.А. Вопросы охраны и использования памятников истории и культуры. – М., 1994. – С. 29-37. 4. Юренева Т.Ю. Музееведение: Учебник для высшей школы. – М.: Академический Проект, 2003. – С. 386-410.		2-20	
Тиж 4.	Тема 4. Копіювання творів станкового живопису (натюрморт, пейзаж, портрет). практичний метод (лабораторні та практичні заняття)	Лабораторне заняття 4 год	1. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір: навч. посібник / Б. Губаль. – Т.: ПЦ Матвей, 2011. – 240 с. 2. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: учеб. пособие / Ю.М. Кирцер. – М.: ВШ, 1997. – 271 с. 3. Унковский А.А. Живопись: Вопросы колорита: учеб. пособие / А.А. Унковский. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.	Копіювання творів станкового живопису (Практична робота) 7 год	2-20	

8. Література для вивчення дисципліни.

Основна література

1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. – Л.: Літопис, 2005.
2. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір: навч. посібник / Б. Губаль. – Т.: ПЦ Матвей, 2011. – 240 с.
3. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: учеб. пособие / Ю.М. Кирцер. – М.: ВШ, 1997. – 271 с.
4. Музееведение. Музеи мира. – М., 1991. 7. Музейное дело России. – М., 2003.
5. Рутинский М.И., Стецюк О.В. Музеезнание: навчальний посібник. – К.: Знання, 2008.
6. Свенціцький І. Про музеї та музейництво. Нариси і замітки / Іларіон Свенціцький. – Львів: НМЛ, 1920. – 79 с. – [Електронний ресурс]. – Електронна бібліотека «Культура України». – Режим доступу: <http://elib.nplu.org/view.html?&id=699> 15.
7. Унковский А.А. Живопись: Вопросы колорита: учеб. пособие / А.А. Унковский. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.

Додаткова література

1. Абашина Н.С. В.В.Хвойка - дослідник старожитностей Придніпров'я // Археологія. - 2003. - № 3.
2. Акуленко В.І., Магазинщикова І.П., Моздир М.І., Тарасенко О.О. Культурна спадщина людства: збереження та використання: навчальний. посібник. - Л., 2002.
3. Акуленко В.І. Охорона пам'яток культури в Україні (1917-1990). - К., 1991.
4. Бичко А.К. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. - К., 1992.
5. Білокінь С. “Музей України. Збірка П.Потоцького”: Доба, середовище, загибель. - 2002.
6. Вечерський В.В. Державний захист історико-культурної спадщини // Культурна політика: методологічні, правові, економічні проблеми. - К., 1995.

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни

«Музейна справа», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 80 балів під час складання I блоку/модуля і 20 – балів за диференційований залік.

Поточний контроль знань					Сума
Блок/Розділ № 1				Індивідуальне завдання	
T1	T2	T3	T4		
20	20	20	20	20	100

Критерії оцінювання практичних та самостійних завдань з «Музейної справи»:

Максимальний бал за виконання лабораторного та самостійного завдання – **10+10 бали = 20 балів** за тему:

- **20 (15+5) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, логічно, пов'язуючи з вивченим, аргументує своє рішення виконання роботи. Обов'язковим є охайність роботи та її оформлення. Також робота повинна мати творчий підхід та високий рівень складності.
- **19 (14+5) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, логічно, пов'язуючи з вивченим, аргументує своє рішення виконання роботи. Робота має незначні технічні недоліки у виконанні та оформленні. Також робота повинна мати творчий підхід та високий рівень складності.
- **18 (14+4) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, має складності при аргументації свого рішення виконання роботи. Робота має незначні технічні недоліки у виконанні та оформленні. Робота не носить творчий характер та має низький рівень складності.
- **17 (13+4) б.** одержує студент, який виконав роботу, але робота має деяку не відповідність із завданням, відтворює засвоєний теоретичний матеріал із помилками, не може аргументувати свого рішення виконання роботи. Робота має і технічні недоліки у виконанні та оформленні. Робота не носить творчий характер та має низький рівень складності.
- **0 б.** ставиться студентові який не виконав завдання.

1 бал студент може отримати за відвідання лекції.

Модульна контрольна робота:
Максимальний бал – 20

З них: 10 б – за анотацію до роботи
10 б – за виконання практичного завдання

Критерії оцінювання завдання з копіювання творів станкового живопису (натюрморт, пейзаж, портрет)

<i>Оцінка за 10- бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
19-20	"Відмінно"– Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
17-18	"Добре"– Правильність композиційної побудови зображення, вільне володіння технікою, але мають незначні технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
15-16	"Задовільно" – Незначні помилки композиційної побудови зображення, задовільне володіння технікою, технічні недоліки, дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
13-14	"Незадовільно ", з можливістю повторного складання; - Незначні помилки композиційної побудови зображення, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.
10-2	"Незадовільно ", з обов'язковим повторним курсом; - Значні помилки композиційної побудови зображення, володіння технікою на низькому технічному рівні, не дотримання технологічних процесів при копіювання творів і підготовчих робіт.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити лабораторні та самостійні роботи, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

10. Підсумковий контроль

Питання до заліку

1. Які відмінності між типовим і унікальним музейним предметом?
2. Визначте критерії відбору матеріалів у фонди з урахуванням мети і завдань, що стоять перед музеєм.
3. Яким чином відбувається розробка системи каталогів комплектування?
4. Які ви знаєте методи побудови композиції?
5. Які заходи передбачені “Законом про музей і музейну справу” для збереження та охорони музейних цінностей і пам’яток?